

รูปแบบเชิงอนาคตภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในประเทศไทย

นงลักษณ์ เดชดำเกิงชัย¹ ธงชัย สมบูรณ์² จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนในประเทศไทย (2) สร้างรูปแบบเชิงอนาคตภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย และ (3) ประเมินรูปแบบเชิงอนาคตภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและดำเนินการวิจัยแบบ EDFR เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามเชิงลึกโครงสร้าง เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน

ผลการวิจัย พบว่า (1) สภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย มีการจัดการศึกษาสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แต่มีปัญหาบางประเด็น เช่น ขาดแคลนบุคลากรที่มีทักษะเฉพาะ ดำรงขาดความทันสมัยและงบประมาณไม่เพียงพอ (2) รูปแบบเชิงอนาคตภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านจุดมุ่งหมายการศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านแบบเรียนและสื่อการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านวัดและประเมินผล และด้านเครือข่ายความร่วมมือ และ (3) ด้านการประเมินรูปแบบเชิงอนาคตภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย ควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: รูปแบบอนาคตภาพ; การจัดการศึกษาภาษาจีน; โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน; ระดับประถมศึกษา

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

การอ้างอิง:

นงลักษณ์ เดชดำเกิงชัย, ธงชัย สมบูรณ์ และจารุวรรณ พลอยดวงรัตน์. (2566). รูปแบบเชิงอนาคตภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย. *วารสารดุชนิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 13(2), 501-513.

¹ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2086 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย
ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: nong891@yahoo.com

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

The Scenario Model for Chinese Language Education in Private Schools at the Primary Level in Thailand

Nongluck Dejdamkerngchai¹ Thongchai Somboon² Charuwan Ployduangrat³

Abstract

This research article aims to study (1) the conditions of Chinese language education in private schools in Thailand; (2) constructs a scenario model for Chinese language education in private schools at the primary level in Thailand; and (3) evaluates the constructed model. The key informants were seventeen experts. Using the technique of Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR), the research instrument was a structured in-depth interview form. The key informants were seventeen experts.

Findings are as follows: (1) The conditions of Chinese language education in private schools at the primary level in Thailand are in accordance with the National Education Act. However, certain problems exist such as a lack of personnel with specific skills; outdated textbooks; and insufficient budget. (2) The scenario model for Chinese language education in private schools at the primary level in Thailand is as follows; the aspect of policy, the aspect of educational goals, the aspect of curriculum, the aspect of instruction and study, the aspect of textbooks and instructional media, the aspect of teachers, the aspect of students, the aspect of environment, the aspect of measurement and evaluation, and the aspect of cooperation networks. (3) The aspect of an evaluation of the scenario model for Chinese language education in private schools at the primary level in Thailand should be developed in a continuous manner.

Keywords: The Scenario Model; Chinese Language Education Management; Private Schools; Primary Level

Type of Article: Research Article

Cite this article as:

Dejdamkerngchai, N., Somboon, T., & Ployduangrat, C. (2023). The scenario model for Chinese language education in private schools at the primary level in Thailand. *Ph.D. in Social Sciences Journal*, 13(2), 501-513.

¹ Doctor of Philosophy Program in Social Sciences, Ramkhamhaeng University
2086 Ramkhamhaeng Road, Haumark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand
Corresponding Author Email: nong891@yahoo.com

² Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

³ School of Industrial Education and Technology, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเป็นโลกาภิวัตน์ (globalization) ทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างประเทศทั่วโลกเข้าด้วยกันโดยมีเทคโนโลยีและการสื่อสาร ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทุกมิติมากขึ้น ทั้งนี้จะเห็นได้ว่ามิติทางด้านภาษาทำให้การสื่อสารเป็นไปอย่างกว้างขวางและเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ภาษาจีนเป็นหนึ่งในหกภาษาที่องค์การสหประชาชาติใช้เป็นภาษาราชการ และยังเป็นภาษาที่มีการใช้ติดต่อสื่อสารกันเป็นจำนวนมาก ไม่เพียงแต่เพราะจำนวนประชากรของประเทศจีนที่มีมากที่สุด แต่บทบาทของประเทศจีนในยุคปัจจุบันยังมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนของโลก โดยเฉพาะการพัฒนาบริบทพื้นฐานในกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN) หากมองย้อนประวัติศาสตร์จะเห็นว่า ประเทศจีนมีประวัติศาสตร์ความเป็นชาติที่ยาวนาน มีภาษาที่เก่าแก่ ทั้งนี้อักษรจีนได้มีการใช้มากกว่า 5,000 ปี ภาษาจีนจะมีอัตลักษณ์ที่สะท้อนถึงวัฒนธรรม ปรัชญาและประวัติศาสตร์ของชาติอย่างชัดเจน สำหรับประเทศไทยมีสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศจีนมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน วิถีชีวิตชาวจีนมีความผูกพันกับวิถีชีวิตคนไทยมากขึ้นตามลำดับ ทำให้การใช้ภาษาจีนได้รับความนิยมจนทำให้มีการเปิดสอนในโรงเรียนเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการศึกษาเรื่อง รูปแบบเชิงอนาคตภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในประเทศไทย จึงมีความสำคัญต่อการวางแผนทางการศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนที่สอนภาษาจีนเป็นอย่างยิ่ง

จากประวัติการจัดการศึกษาในประเทศไทยพบว่าการสอนภาษาจีนตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนจะมีทั้งช่วงเจริญรุ่งเรืองและช่วงประสบปัญหาการบริหารจัดการ อนึ่งตามรายงานของ Chulalongkorn University, Institute of Asian Studies, Chinese Studies Center (2008) และ Office of the Education Council (2010) พบว่า

ปัญหาส่วนมากมาจาก (1) ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้ภาษาจีน กระแสความนิยมทำให้โรงเรียนทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ต้องการครูสอนภาษาจีนเป็นจำนวนมากและครูอาสาสมัครจากประเทศจีนที่มาช่วยสอนยังคงขาดประสิทธิภาพ (2) ปัญหาด้านหลักสูตร ตำรา เวลาและวิธีการเรียนการสอน การสอนภาษาจีนมีลักษณะหลากหลาย ชั่วโมงในการสอน การจัดชั้นเรียนและหลักสูตรมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของแต่ละโรงเรียน จึงเกิดปัญหาด้านหลักเกณฑ์ที่ไม่แน่นอน ทำให้การวัดและประเมินผลคุณภาพทางการเรียนรู้ไม่ได้มาตรฐาน (3) ปัญหาโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐอย่างจริงจัง ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมไม่มีความชัดเจน การกำหนดกลุ่มเป้าหมายของผู้เรียน การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนการสอน ยังมีลักษณะคลุมเครือ (4) ปัญหาด้านงบประมาณ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐไม่เพียงพอ งบประมาณที่สนับสนุนจากองค์กรภายในประเทศและต่างประเทศได้รับอย่างจำกัด โรงเรียนมีความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสนับสนุน จึงส่งผลให้โรงเรียนบางส่วนประสบปัญหาการเรียนการสอนที่ต่ำกว่ามาตรฐานและการยุบเลิก (5) ปัญหาด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนส่วนใหญ่มีการบริหารจัดการโดยคณะกรรมการ ซึ่งผลัดเปลี่ยนตามวาระการดำรงตำแหน่ง ประธานและคณะกรรมการที่เข้ามาเป็นผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจ ที่ไม่มีความชำนาญด้านการบริหารการศึกษา จึงทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การศึกษาขาดความต่อเนื่อง (6) ปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างเครือข่าย ขาดความร่วมมือทางวิชาการ การสนับสนุนช่วยเหลือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระบบการสอน ระบบการบริหาร และการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระหว่างโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนด้วยกัน โดยทั่วไปพบว่า โรงเรียน

เอกชนสอนภาษาจีนส่วนใหญ่จะมุ่งแข่งขันมากกว่าการร่วมมือกัน ในการกำหนดมาตรฐานการเรียนการสอนที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน (Office of the Education Council, 2010, p. 90) (7) ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนอยู่ในระดับต่ำสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากผู้ปกครองของนักเรียนมีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างไม่ดีและปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ รับผิดชอบหรือการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารการศึกษา ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐาน ที่จะทำให้เกิดการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น (Office of the Education Council, 2010, pp. 81-82)

นอกจากนี้ยังพบว่า มีปัญหาด้านอื่น เช่น การขาดสื่อและอุปกรณ์ช่วยในการสอน ความไม่พร้อมของผู้เรียน จำนวนผู้เรียนในชั้นที่ไม่เหมาะสม ความต้องการและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนที่มีหลากหลายระดับ แต่การเรียนการสอนมีรูปแบบที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งทำให้การเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนในประเทศไทยไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมาโดยตลอด

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบอนาคตภาพของการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย
2. เพื่อสร้างรูปแบบเชิงอนาคตภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย

3. เพื่อประเมินรูปแบบเชิงอนาคตภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ทำการศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารบุคลากร ด้านบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ของโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนที่สังกัดกลุ่มงานโรงเรียนนโยบายพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

2. ขอบเขตด้านประชากร คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลที่สำคัญ (key informants) จำนวน 17 คน และกลุ่มผู้ทรงวุฒิ จำนวน 16 คน ทั้งนี้ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิมีคุณสมบัติในด้านการบริหารสถานศึกษาและการสอนภาษาจีนที่สื่อสารภาษาจีนได้อย่างคล่องแคล่ว ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายซึ่งเป็นผู้บริหารและครูสอนภาษาจีนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาภาษาจีนอย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป รวมถึงเป็นตัวแทนจากเครือข่ายผู้บริหารจากเครือข่ายของโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนในสังกัดกลุ่มงานโรงเรียนนโยบายพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ คัดเลือกโดยใช้เทคนิคสโนว์บอล

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ข้อมูลที่ได้ทำให้ทราบถึงสภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย สามารถนำไปวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้ดีขึ้นได้
2. มีรูปแบบการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทยที่มีความเหมาะสม
3. มีข้อมูลพื้นฐานให้กับผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับ

สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียน
เอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างของแบบจำลองที่มีการเชื่อมต่อกันอย่างมีเหตุมีผลจนสามารถคาดคะเนผลลัพธ์หรือเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น การเชื่อมโยงจะแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เป็นสาเหตุและปัจจัยที่เป็นผลลัพธ์จนเกิดเป็นชุดโครงสร้างที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ซึ่ง Keeves (1988, pp. 561-565) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบออกเป็น 4 ประเภท กล่าวคือ (1) Analogue Model เป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปมัยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม เช่น รูปแบบในการทำนายจำนวนนักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียน ซึ่งอนุมานแนวคิดมาจากการเปิดน้ำเข้าและปล่อยน้ำออกจากถัง นักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบเปรียบเทียบกับน้ำที่เปิดออกจากถัง ดังนั้น นักเรียนที่คงอยู่ในระบบจึงเท่ากับนักเรียนที่เข้าสู่ระบบลบด้วยนักเรียนที่ออกจากระบบ (2) Semantic Model เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพเพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ เช่น รูปแบบการสอนของ Joyce and Weil (1985 p. 41) (3) Mathematical Model เป็นรูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ รูปแบบประเภทนี้นิยมใช้กันทั้งในสาขาจิตวิทยาและศึกษาศาสตร์ รวมทั้งการบริหารการศึกษาด้วย (4) Causal Model เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคที่เรียกว่า Path Analysis และหลักการสร้าง Semantic Model โดยการนำเอาตัวแปรต่างๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เช่น The Standard Deprivation Model

ซึ่งเป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางเศรษฐกิจสังคมของบิดามารดา สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่บ้าน และระดับสติปัญญาของเด็ก

นอกจากนี้ Keeves (1988, p. 560) กล่าวว่ารูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ควรจะมีข้อกำหนด (requirement) 4 ประการ ได้แก่ (1) รูปแบบ ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (structural relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันแบบรวมๆ (associative relationship) (2) รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น สามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ (3) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย และ (4) รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างโมเดลขึ้นใหม่และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษานาคราศาสตร์

การศึกษานาคราศาสตร์เป็นเรื่องสำคัญและมีความจำเป็นที่สามารถทำให้เกิดความมั่นใจในสิ่งที่ดำเนินการต่อไปในอนาคต นอกจากนี้นาคราศาสตร์จะช่วยเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วิธีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์แก่บุคลากรที่มีหน้าที่วางแผนในด้านต่างๆ ได้อย่างมั่นใจมากขึ้น ทำให้เตรียมการเพื่อการป้องกันปัญหาและส่งเสริมต่อโอกาสที่พึงปรารถนาได้เป็นอย่างดี

การวิจัยอนาคตด้วย Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR) เป็นการวิจัยเชิงอนาคต (futures research) มีความเชื่อพื้นฐานที่ว่า อนาคตเป็นเรื่องที่สามารถทำการศึกษาได้อย่างมีระบบระเบียบ ความเชื่อของมนุษย์มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในอนาคต มนุษย์จึงสามารถสร้างอนาคตได้ ทั้งนี้

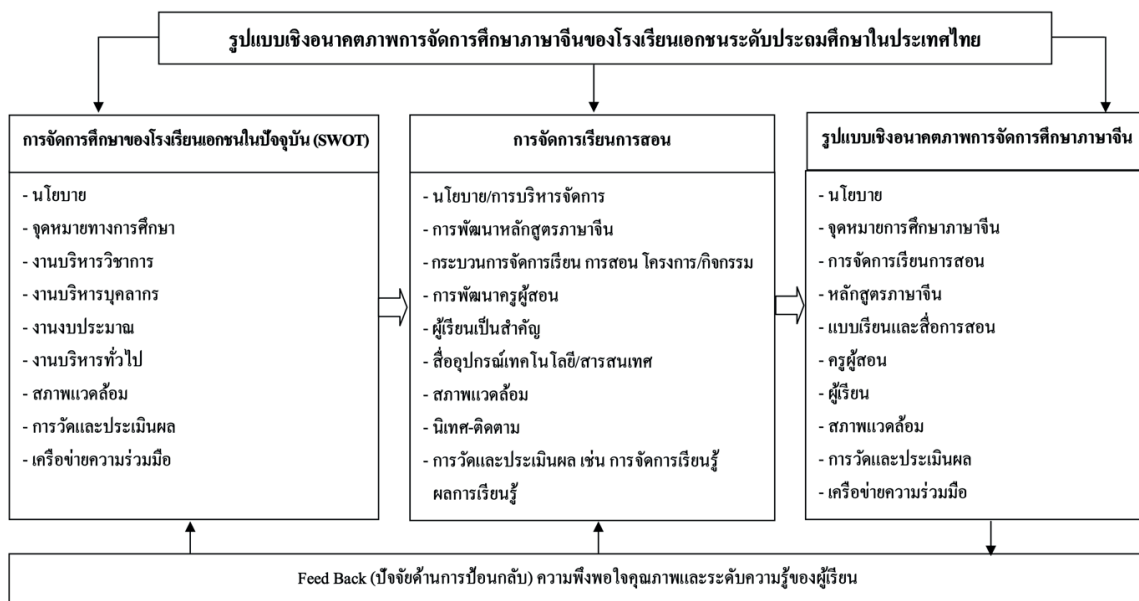
จุดมุ่งหมายของการวิจัยในอนาคตมิใช่การทำนายที่ถูกต้อง แต่เป็นการสำรวจเพื่อศึกษาแนวโน้มที่เป็นไปได้ ทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เพื่อที่จะหาทางทำแนวโน้มที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นและขจัดแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไปหรือลดน้อยลง การวิจัยอนาคตจึงมีประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การตัดสินใจในการปฏิบัติที่จะนำไปสู่การสร้างอนาคตอันพึงประสงค์

เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR) ซึ่ง Poolpatarachewin (2003) เป็นผู้พัฒนาขึ้นในปี พ.ศ. 2522 โดยเป็นการผสมผสานระหว่างเทคนิคการวิจัยแบบ Ethnographic Futures Research (EFR) และ Delphi เข้าด้วยกัน โดยรวมเอาจุดเด่นหรือข้อดีของเทคนิค EFR และเทคนิค Delphi เข้าด้วยกัน ซึ่งทั้งสองเทคนิคช่วยแก้จุดอ่อนของแต่ละเทคนิคได้เป็นอย่างดี การวิจัยแบบเทคนิค Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR) เป็นเทคนิควิธีการวิจัยอนาคตที่ตอบสนองจุดมุ่งหมายและความเชื่อพื้นฐานของการวิจัยอนาคตมากที่สุดวิธีหนึ่ง ในปัจจุบันเทคนิค EDFR มีหลักการคล้ายกับเทคนิคเดลฟาย (Delphi) เพียงแต่มีการปรับปรุงวิธีให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมมากขึ้น

Poolpatarachewin (2003) ได้สรุปการดำเนินการวิจัยตามรูปแบบของเทคนิคเดลฟาย (Delphi) ดังนี้ (1) กำหนดปัญหาที่จะศึกษา ปัญหาที่จะวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi) ควรเป็นปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบที่ถูกต้องแน่นอนและสามารถวิจัยปัญหาได้จากการให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ เป็นผู้ตัดสิน ซึ่ง

ประเด็นปัญหาควรจะนำไปสู่การวางแผนนโยบายหรือการคาดการณ์ในอนาคต (2) การเลือกกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญมากเนื่องจากลักษณะเฉพาะของการวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย (Delphi) คือ การอาศัยข้อคิดเห็นจากการตอบของผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิจัยจะน่าเชื่อถือหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เลือกมานั้น สามารถให้ข้อมูลที่มีประโยชน์มากเพียงใด ดังนั้น สิ่งที่ผู้วิจัยจะต้องคำนึงถึงในการเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ความสามารถของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญและวิธีการเลือกสรรผู้เชี่ยวชาญ (3) การทำแบบสอบถามในกระบวนการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi) ผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 รอบ ทั้งนี้ เทคนิคเดลฟาย (Delphi) มีข้อดี คือ การไม่เปิดเผยชื่อของผู้ตอบทำให้ผู้ตอบมีอิสระภาพทางความคิด สามารถได้ความเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวนมาก ซึ่งอาจสูงเป็นร้อยเป็นพันได้และการใช้วิธีการทางสถิติเพื่อประมวลผลเป็นการลดอคติ (bias) ทำให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ รวมถึงเหมาะสมสำหรับคำถามยากที่มีหลายมิติที่ต้องประเมินทั้งข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์และคุณค่าทางสังคม หรือคำถามในเรื่องที่ยังขาดองค์ความรู้เพียงพอเพื่อหาคำตอบ ในขณะที่จำเป็นต้องมีการตัดสินใจ ด้านข้อเสียของเทคนิค เดลฟาย (Delphi) คือ มีการใช้เวลานานและการลงทุนสูง จึงนิยมทำการสำรวจเพียงสองรอบ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เชี่ยวชาญผ่านแบบสำรวจไม่เข้มข้นเหมือนการเผชิญหน้า จึงถูกกล่าวหาว่าการสำรวจได้เพียงความเห็นเฉลี่ยซึ่งอาจไม่ใช่ความเห็นที่ดีที่สุด

กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การออกแบบการวิจัย (research design) ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพโดยศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) โดยใช้การวิจัยเอกสาร (documentary research) ด้วยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (literature review)

2. ตัวแปรที่ศึกษาเป็นการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) โดยการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) ตัวแปรที่ศึกษามี 10 ด้าน ได้แก่ (1) นโยบาย (2) จุดมุ่งหมายทางการศึกษา (3) หลักสูตร (4) การจัดการเรียนการสอน (5) แบบเรียนและสื่อการสอน (6) ผู้สอน (7) ผู้เรียน (8) สภาพแวดล้อม (9) การวัดและประเมินผล และ (10) เครือข่ายความร่วมมือ

3. ผู้ที่ให้ข้อมูล ได้แก่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสอน

ภาษาจีน จำนวน 17 คน คัดเลือกโดยใช้เทคนิค สโนว์บอล มีคุณลักษณะ ดังนี้

(1) ผู้ทรงวุฒิในด้านการบริหารสถานศึกษาและการสอนในระดับอุดมศึกษาที่สื่อสารภาษาจีนได้อย่างคล่องแคล่ว จำนวน 6 คน

(2) ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายซึ่งเป็นผู้บริหารระดับกระทรวงศึกษาธิการและระดับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กลุ่มนโยบายพิเศษ จำนวน 3 คน

(3) ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีน จำนวน 3 คน

(4) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเชิงวิชาการซึ่งคือนักวิชาการในการประเมินสถานศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา) (องค์การมหาชน) จำนวน 2 คน

(5) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีนในโรงเรียนเอกชนที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี จำนวน 3 คน

4. ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมประเมินในกระบวนการสนทนากลุ่ม (focusgroup discussion) เป็นนักวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนภาษาจีนที่มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาภาษาจีน อย่างน้อย 20 ปีขึ้นไป รวมถึงเป็นตัวแทนจากเครือข่ายผู้บริหารจากเครือข่ายของโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนในสังกัด กลุ่มงานโรงเรียนนโยบายพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 16 คน คัดเลือกโดยใช้เทคนิคสโนว์บอล (snowball technic)

ผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย

1.1 ด้านการจัดการศึกษาภาษาจีน ในภาพรวมโรงเรียนมีจุดเริ่มต้นมาจากการเป็นโรงเรียนขององค์กรการกุศล ซึ่งก่อตั้งขึ้นเพื่อจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลานชาวจีน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนยังไม่ขยายทั่วประเทศ ยังคงรวมตัวอยู่ในเมืองใหญ่และเขตธุรกิจที่มีชุมชนชาวจีนอาศัยอยู่ โรงเรียนมีการบริหารจัดการเป็นรูปแบบคณะกรรมการ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรหลานได้เรียนรู้ภาษาจีนดีขึ้น มีสถานะการแข่งขันเพื่อให้มีจำนวนผู้เรียนเพิ่มขึ้น มีการแสวงหาแหล่งทุนอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านการบริหารวิชาการ โรงเรียนส่วนใหญ่มีจุดเด่นในการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน เพื่อถ่ายทอดและดำรงไว้ทางด้านอัตลักษณ์ของบรรพบุรุษ โรงเรียนมีการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิภาพ ปัจจุบันมีการบริหารวิชาการให้สอดคล้องกับงานวิชาการของโรงเรียนทั่วไป

1.3 ด้านการบริหารบุคลากร มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานบุคคลอย่างชัดเจน โดยมีผู้อำนวยการและครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันอย่างมี

ประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ครูผู้สอนที่เป็นชาวต่างชาติจะต้องมีใบอนุญาตการทำงาน (work permit)

1.4 ด้านการบริหารงบประมาณ มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ ทั้งในระยะสั้น ระยะยาวซึ่งงบประมาณส่วนมาก ได้มาจากการสนับสนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ มูลนิธิและผู้ปกครอง

1.5 ด้านการบริหารทั่วไป มีลักษณะคล้ายคลึงกับโรงเรียนรัฐบาล

2. อนาคตภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย

2.1 ด้านนโยบาย รัฐต้องมีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาภาษาจีนอย่างชัดเจน นโยบายสามารถยืดหยุ่นได้ สอดคล้องกับแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ

2.2 ด้านจุดมุ่งหมายการศึกษา โรงเรียนมีจุดมุ่งหมายพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐาน 4 ด้าน คือ ด้านการสื่อสาร ด้านวัฒนธรรม ด้านการเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและด้านสัมพันธ์กับบริบทการใช้งาน

2.3 ด้านหลักสูตรภาษาจีน มีการกำหนดหลักสูตรแกนกลางของแต่ละช่วงชั้น เพื่อเป็นจุดร่วมให้ผู้เรียนแต่ละระดับได้เรียนรู้ร่วมกัน

2.4 ด้านรูปแบบการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในอนาคตต้องสอนจากง่ายไปหายาก การสอนต้องให้ผู้เรียนเริ่มเรียนรู้จากคำศัพท์ คำเดียวไปสู่คำศัพท์คู่ คำศัพท์ในชีวิตประจำวัน การสร้างประโยชน์จนถึงการเขียนเรียงความ

2.5 ด้านแบบเรียนและสื่อการเรียนการสอน มีการจัดทำตำราแบบเรียนภาษาจีนสำหรับทุกระดับชั้น แบบเรียนมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างเข้าใจในความเหมือนความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมไทย

2.6 ด้านครูผู้สอนภาษาจีน ผู้สอนต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางวิชาการที่ทันสมัย มีทักษะการสอน

สอดคล้องคุณธรรมและบูรณาการการสอนกับวิชาอื่นได้ สนใจใฝ่รู้เพื่อปรับปรุงทักษะของตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการสอนภาษาจีน สามารถใช้เทคโนโลยีและสื่ออุปกรณ์ มีเทคนิคและวิธีการสอนที่ดี

2.7 ด้านผู้เรียน ผู้เรียนต้องมีเจตคติที่ดี สนใจศึกษาค้นคว้า เรียนรู้ด้วยตนเอง มีความกระตือรือร้น และมีความสุขในการเรียนภาษาจีน มีวินัยการเรียนรู้ หมั่นฝึกฝน เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.8 ด้านสภาพแวดล้อม การจัดการศึกษาภาษาจีนมีการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ภาษาจีน ห้องเรียนภาษาและวัฒนธรรมจีน มีการเสริมสร้างประสบการณ์และบรรยากาศ การเรียนรู้ นอกห้องเรียน และจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน

2.9 ด้านการวัดผลประเมินผล การศึกษาภาษาจีนมีการวัดและประเมินผลด้านความรู้ ทักษะการใช้ภาษาจีน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินตามสภาพความเป็นจริง

2.10 ด้านเครือข่ายความร่วมมือ มีการจัดตั้งคณะกรรมการประสานระหว่างกลุ่มเครือข่ายในระดับภูมิภาค มีการสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่าย โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาโรงเรียนในด้านต่างๆ รวมทั้งขยายความร่วมมือทางการศึกษาภาษาจีนไปยังระดับนานาชาติด้วย

3. ด้านการประเมินรูปแบบเชิงอนาคตภาพการจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทยควรมีการพัฒนางานด้านนโยบาย ครูผู้สอน การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

การอภิปรายผล

1. ด้านนโยบาย นโยบายการจัดการศึกษาการสอนภาษาจีนในระดับประถมศึกษามีความสอดคล้องนโยบายการศึกษาของชาติ ดังจะเห็นได้จาก ในปี พ.ศ. 2557 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการ

ปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและโรงเรียนนำไปสู่การปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและเพื่อเป็นการสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน (Ministry of Education, 2014) นอกจากนี้ โรงเรียนยังมีนโยบายสนับสนุนพัฒนาการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ 20 (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งมีการขับเคลื่อนทุกแผนย่อยในประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้และแผนย่อยที่ 3 ในประเด็น 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาและนโยบายรัฐบาล ทั้งในส่วนนโยบายด้านการปฏิรูปการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย และนโยบายเร่งด่วนเตรียมบุคคลเข้าสู่ศตวรรษที่ 21

2. ด้านจุดมุ่งหมายการศึกษา โรงเรียนสอนภาษาจีนต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม ซึ่งจุดมุ่งหมายจะสามารถบอกทิศทางการจัดการศึกษาได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ เพราะการกำหนดจุดมุ่งหมายการศึกษามีความสำคัญเปรียบเสมือนการกำหนดทิศทางเป้าหมาย เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน (Sinlarat, 2019, p. 106) การจัดการศึกษาภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย มีจุดมุ่งหมายในการสืบสานการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมจีนด้วยการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีขีดความสามารถในการใช้ภาษาจีน ได้ตามบริบทการใช้งานและบรรลุเกณฑ์การประเมินผล ตามหลักมาตรฐานสากลตั้งแต่ระดับพื้นฐาน สามารถนำไปต่อยอดการศึกษาในระดับสูง สร้างอาชีพและเข้าถึงโอกาสทางธุรกิจในระดับนานาชาติได้ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่องค์การยูเนสโกได้กำหนด

ไว้ในเป้าหมายที่ 1 คือ การสร้างหลักประกันให้เด็กหญิงชายทุกคน สำเร็จประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพและไม่มีค่าใช้จ่าย นำสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 2018)

3. ด้านหลักสูตรภาษาจีน การจัดหลักสูตรมีความสำคัญต่อการกำหนดกรอบแนวทางการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับความรู้ ประสบการณ์ ทักษะที่จำเป็นต่อเรื่องที่ศึกษา นอกจากนั้นยังช่วยถ่ายทอดวัฒนธรรม ปลูกฝังแนวคิดและค่านิยม สร้างความเจริญเติบโต ความสมบูรณ์ทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับ ความมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้และยังเป็นการกำหนดเค้าโครงสร้างทั่วไปของเนื้อหา กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ หรือสิ่งเฉพาะที่จะจำเป็นต่อการเรียนการสอน ซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้สำเร็จการศึกษาและสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น หรือเข้าสู่เส้นทางอาชีพได้ต่อไป (Good, 1973, p. 157)

4. ด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความแตกต่างของบุคคล (Kitroongrueng, 2002, p. 10) ทั้งนี้ ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้มีการปฏิบัติจริง และสามารถเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (Somboon, 2019, p. 92)

5. แบบเรียนและสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนสอนภาษาจีนต้องมีการผลิตแบบเรียนที่มีเนื้อหาถูกต้อง

บรรจุกว้างในเล่ม รวมทั้งมีความน่าสนใจ ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Sawatpanich (2002) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับแบบเรียนที่ดีต้องมีความถูกต้องและเที่ยงตรงในเรื่องของเนื้อหา และข้อเท็จจริง สามารถนำไปใช้อ้างอิงในการค้นคว้าหาความจริงของแต่ละคนได้ และมีความง่ายในการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ถ้อยคำที่ใช้ต้องเป็นถ้อยคำที่เด็กใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นประโยชน์

6. ด้านครูผู้สอนภาษาจีน สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนสอนภาษาจีนจะต้องมีคุณลักษณะเป็นผู้ที่มีความรู้ทันสมัยและมีทักษะการสอน สามารถบูรณาการการสอนกับวิชาอื่นได้ ครูผู้สอนต้องเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการสอนภาษาจีน มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถใช้เทคโนโลยีและสื่ออุปกรณ์ในการสอน มีเทคนิคการสอนที่ดี สามารถกระตุ้นเร้าผู้เรียนให้ฝึกฝน สนทนาโต้ตอบ และสื่อสารแปลความได้ ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่ขยันเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ สอดคล้องกับ Teachers Professional Promotion Subcommittee of the Teachers Council of Thailand (1990, pp. 9-11) คุณลักษณะของครูที่ดีมี 4 ประการ ดังนี้ (1) รอบรู้ คือ จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสภาพ เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่เกิดขึ้นในสังคมของตนและของโลก มีความรอบรู้ในวิชาชีพของตนและมีความเชี่ยวชาญ ในหลักสูตรวิธีสอนและวิธีประเมินผลการศึกษาในวิชาชีพ หรือกิจการที่ตนรับผิดชอบ (2) สอนดี คือ จะต้องทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนา การสอนให้สอดคล้องกับความสามารถ และความสนใจของนักเรียน อีกทั้งสามารถให้บริการแนะแนวในด้านการเรียน การครองตนและการรักษาสุขภาพอนามัย จัดทำและใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถปรับการเรียนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของบ้านเมือง (3) มีคุณธรรมจรรยาบรรณ คือ มีศรัทธาในวิชาชีพครู

ตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพเพื่อให้บริการแก่นักเรียนและสังคม มีความซื่อสัตย์ต่อหลักการของอาชีพครู มีความรับผิดชอบในด้านการศึกษาต่อสังคม ชุมชนและนักเรียน มีความรัก ความเมตตาและความปรารถนาดีต่อนักเรียน อุทิศตนและเวลาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโตและพัฒนาการในทุกด้าน และ (4) มุ่งมั่นพัฒนา คือ รู้จักสำรวจและปรับปรุงตนเอง สนใจใฝ่รู้และศึกษาหาความรู้ต่างๆ รู้จักเพิ่มพูนวิทยฐานะของตน คิดค้นและทดลองใช้วิธีการใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้วย

7. ด้านผู้เรียน ลักษณะของผู้เรียนโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับทักษะที่สำคัญในการใช้ชีวิตและการทำงานในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศสื่อเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ เช่น ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ประกอบด้วย คิดสร้างสรรค์ ใส่ใจนวัตกรรม มีวิจรรณญาณ แก้ปัญหาเป็น สื่อสารดีและเต็มใจร่วมมือ ทักษะสารสนเทศสื่อเทคโนโลยี ประกอบด้วย ความรู้ด้านสารสนเทศของข้อมูลข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการรับสื่ออย่างสร้างสรรค์ และทักษะชีวิตและอาชีพ และการนำมาปรับใช้ ประกอบด้วย ใส่ใจดูแลตนเอง รู้จักเข้าสังคม เรียนรู้วัฒนธรรม รู้จักปรับตัว ริเริ่มสิ่งใหม่ มีความยืดหยุ่น รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความเป็นผู้นำ พัฒนาอาชีพ หมั่นหาความรู้รอบด้าน

8. ด้านสภาพแวดล้อมการจัดการศึกษาภาษาจีน สภาพแวดล้อมทางการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับอาคาร สถานที่ บริเวณโดยรอบ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ที่อยู่รอบตัวผู้เรียนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามสภาพแวดล้อมของตนได้

9. ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษาภาษาจีน

การวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการวัดและการประเมินทำให้ครูผู้สอนได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ในการออกแบบการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ยังสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนา การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งสถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาจะต้องจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันและเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและประเมินทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตการศึกษาและระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอกเพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน ให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา (Ministry of Education, 2008, p. 24)

10. ด้านเครือข่ายความร่วมมือ โรงเรียนสอนภาษาจีนได้มีการจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเอกชนตามสังกัดแต่ละภูมิภาค ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนเอกชนภาคเหนือ กลุ่มโรงเรียนเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มโรงเรียนเอกชน ภาคกลาง กลุ่มโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร กลุ่มโรงเรียนเอกชนภาคตะวันออก กลุ่มโรงเรียนเอกชนภาคตะวันตกและกลุ่มโรงเรียนเอกชนภาคใต้ เพื่อให้แต่ละกลุ่มมีความร่วมมือในการพัฒนาการเรียน การสอนภาษาจีน ตลอดจนจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะภาษาจีน ทั้งนี้ สอดคล้องกับ Mongkol-sit (2019) ที่ศึกษาพบว่า องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษามี 6 องค์ประกอบ คือ หลักการของเครือข่าย ภาระหน้าที่ในการพัฒนาการจัดการศึกษา แนวทางการปฏิบัติงาน เครือข่าย กระบวนการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน คุณลักษณะที่ดีของผู้นำเครือข่าย และเทคนิคการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย

ทั้งนี้ โรงเรียนสอนภาษาจีนในอนาคต ต้องสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนการสอน การพัฒนาและการสร้างนวัตกรรมการศึกษาภาษาจีนร่วมกัน มีการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อสร้างหลักสูตรภาษาจีนที่ใช้ร่วมกันในลักษณะของหลักสูตรท้องถิ่น รวมทั้งมีการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ในการบริหารจัดการโรงเรียนร่วมกันเพื่อให้มีมาตรฐานเดียวกัน อนึ่งโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน ต้องสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาภาษาจีนระหว่างโรงเรียนเอกชนเครือข่ายในต่างประเทศด้วย มีการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดีเช่น การสนับสนุนทุนฝึกอบรม ทุนศึกษาต่อ การสนับสนุนบุคลากรทางการศึกษา เทคโนโลยีการสอนและการพัฒนาองค์ความรู้ที่ทันสมัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านนโยบาย โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนควรกำหนดนโยบายการพัฒนาโรงเรียนได้อย่างเป็นอิสระ ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ด้านครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนควรมีการจัดฝึกอบรมภาษาจีนอย่างต่อเนื่องและการศึกษาดูงานในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
3. ด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนควรจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภาษาจีนและกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อสร้างทักษะวิชาชีพและวิชาการให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม
4. ด้านเครือข่ายและชุมชนสัมพันธ์ โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชนด้วยกัน

References

- Chulalongkorn University, Institute of Asian Studies, Chinese Studies Center. (2008). *Teaching Chinese in Thailand primary level*. Author. [In Thai]
- Good, C. (1973). *Dictionary of education*. McGraw-Hill.
- Joyce, B., & Weil, M. (1985). *Models of teaching* (2nd ed.). Prentice-Hall.
- Keeves, P. J. (1988). *Educational research, methodology, and measurements: An international handbook*. Pergamum.
- Kitroongrueng, N. (2002). *Learners are important and write a learning management plan of professional teachers*. Satapornbooks. [In Thai]
- Ministry of Education. (2008). *Guidelines and learning outcome measures*. Author. [In Thai]
- Ministry of Education. (2014). *Announcement of the Ministry of Education on the reform policy for Chinese language teaching*. Author. [In Thai]
- Mongkolsit, S. (2019). The strategy of collaboration network for the development of educational management of private schools in Chonburi. *Journal of MCU Nakhondhat*, 6(1), 5843-5859. [In Thai]
- Office of the Education Council. (2010). *Research report for the development of a Chinese language teaching management system in Thailand overview*. Author. [In Thai]
- Poolpatarachewin, C. (2003). Future Research Practices with EDFR. *Journal of Education Studies*, 32(1), 1-39. [In Thai]
- Sawatpanich, K. (2002). *Teaching reading in primary school*. Kurusapa Printing Ladphrao. [In Thai]
- Sinlarat, P. (2019). *General education courses: Principles and procedures* (4th ed.). Chulalongkorn University Press. [In Thai]
- Somboon, T. (2019). *Teacher professional* (2nd ed.). Ramkhamhaeng University Press. [In Thai]
- Teachers Professional Promotion Subcommittee of the Teachers Council of Thailand. (1990). *Good teacher traits*. Author. [In Thai]
- The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. (2018). *Issues and trends in education for sustainable development*. Retrieved from https://en.unesco.org/sites/default/files/issues_0.pdf